

**Curtea Supremă de Justiție
D E C I Z I E**

10 ianuarie 2018

mun. Chișinău

Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție în componență:

Președinte

Elena Covalenco

Judecătorii

Liliana Catan

Ion Guzun

a examinat admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de avocatul Ion Matusenco în numele inculpatului, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06 martie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui

Șoilița Leonid xxxx, născut la xxxx,
originar din s. xxxx, r-nul xxxx, locuitor în mun.
xxxx, str. xxxx.

Termenul de examinare a cauzei:

Instanța de fond: 07.07.2016-06.03.2017;

Instanța de apel: 28.06.2017-10.10.2017;

Instanța de recurs: 14.12.2017-10.01.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Ciocana din 06 martie 2017, Șoilița Leonid a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 190 alin. (5) Cod penal la 10 (zece) ani închisoare, cu privarea de dreptul de a ocupa funcții de demnitate publică pe un termen de 4 (patru) ani și cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

2. Pentru a pronunța sentința, instanța de fond a constatat că, la începutul anului 2008, Șoilița Leonid având scopul dobândirii ilicite a bunurilor din avutul proprietarului, prin înșelăciune și abuz de încredere, folosindu-se de relațiile de încredere care s-au format între el și Marcel Botnariuc, Victor Gurev și Gheorghe Luca, în rezultatul afacerilor comune pe parcursul anilor 2004- 2008, sub pretextul vânzării unui teren cu o suprafață de 0,5 ha, amplasat în România, județul Ilfov, or. xxxx, asupra căruia nu avea niciun drept patrimonial, a comunicat lui Marcel Botnariuc, Victor Gurev și Gheorghe Luca, că este deținător al titlului de proprietate privată asupra acestui teren și l-a propus spre vânzare la prețul de 400 000 dolari SUA, iar pentru a-i convinge în afirmațiile sale, Șoilița Leonid, deplasându-se împreună cu Marcel Botnariuc în România, județul Ilfov, or. xxxx, i-a arătat acest teren fără prezentarea actelor confirmative.

Ulterior, la 05 martie 2008, Șoilița Leonid, continuând intențiile sale infracționale, aflându-se în oficiul firmei „Radiada” SRL, amplasat pe str. xxxx, mun. xxxx, Republica Moldova, după ce Marcel Botnariuc, Victor Gurev și Gheorghe Luca au acceptat oferta de vânzare a terenului cu o suprafață de 0,5 ha, amplasat în România, județul Ilfov, or. xxxx, a primit de la Marcel Botnariuc și Gheorghe Luca suma de 300 000 dolari SUA, de la fiecare câte de 150 000 dolari SUA, iar de la Victor Gurev 100 000 dolari SUA, în calitate de plată pentru terenul nominalizat.

Pentru camuflarea intențiilor sale infracționale, Șoilița Leonid a întocmit câte o recipisă pentru fiecare cumpărător în care a indicat că este proprietarul terenului și a primit banii, pentru a crea impresia unui vânzător de bună credință și s-a obligat că, în scurt timp va pregăti toate documentele necesare pentru încheierea tranzacției de vânzare-cumpărare. Însă, neavând inițial posibilitatea reală de a executa obligațiile care reies din acordul încheiat, a restituit înapoi la Marcel Botnariuc și Gheorghe Luca suma de 100 000 dolari SUA, sau câte 50 000 dolari SUA pentru fiecare, iar restul i-a însușit, folosindu-i în scopuri personale, cauzând astfel părților vătămate Marcel Botnariuc, Victor Gurev și Gheorghe Luca daune în proporții deosebit de mari în sumă totală de 300 000 dolari SUA, care conform ratelor oficiale de schimb al Băncii Naționale a Moldovei, din acea zi era de 11,1262 lei pentru un dolar SUA, constituia 3 337 860 lei.

Potrivit informației Serviciului de Investigare a Fraudelor Direcția Generală de Poliție a mun. București, România, în cartea funciară a Agenției naționale de cadastru și publicitate imobiliară, pe numele lui Șoilița Leonid, nu au fost identificate bunuri imobile. Totodată, conform informației Serviciului de Investigare a Fraudelor Direcția Generală de Poliție a mun. București, România, la solicitarea de a identifica persoanele care figurează în prezent ca și proprietari ai imobilelor situate în xxxx șoseaua de centură nr. 2- 4, județul Ilfov și în baza căror acte au dobândit dreptul de proprietate s-a stabilit că în conformitate cu datele grafice și textuale a serviciului cadastru pe adresa specificată figurează bunurile imobile cu următoarele coduri cadastrale: xxxx, însă Șoilița Leonid nu figurează în calitate de proprietar.

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul, care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile sale să fie recalificate în baza art. 196 alin. (4) Cod penal.

În motivarea apelului a invocat:

- instanța de judecată a fost dusă în eroare cu referire la circumstanțele de fapt ale cauzei penale, iar probele administrate și puse în sarcina sentinței de condamnare nu probează intenția infracțională de escrocherie, ba mai mult, atestă existența raporturilor de parteneriat și conlucrare comercială;

- atât instanța de fond cât și organul de urmărire penală a întemeiat actul de

acuzare și sentința de condamnare pe niște declarații ne verificate și ne poziționate legal. De alt fel, organele de drept prin emiterea actelor descrise au dus la legalizarea unor venituri nejustificate și fără careva proveniență legală. În sensul dat, autoritatea statală reprezentată prin organele de forță au camuflat în final obținerea nejustificată a surselor financiare de către persoanele implicate în litigiu și în speța cauzei;

- instanța de fond nu a dat o apreciere justă probelor prezentate de către acuzare și nici nu a făcut careva referire la divergențele constatate între declarațiile părților vătămate și a învinuitului, ba mai mult, tolerând astfel actul de acuzare.

3.1. Sentința a fost contestată și de avocatul Andrei Găulică în numele inculpatului, prin care a solicitat casarea acesteia, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri de achitare, pe motiv că, probele prezentate de acuzare nu au confirmat faptul că, în ziua de 05.03.2008 inculpatul nu numai de iure dar și de facto a încasat cheș de la părțile vătămate, în baza recipiselor eliberate din 05.03.2008, suma totală de 400 000 \$ sau echivalentul de 4 448 000 lei. Organul de urmărire penală până la pornirea urmăririi penale precum și în cadrul examinării cazului trebuia să afle în ce perioadă au fost acumulate aceste mijloace de bani și de la ce activități, pentru a vedea dacă sunt legali acești bani și se evidențiază în activitatea economico-contabilă a activității întreprinderilor administrate sau a activității sale personale și dacă acești bani sunt evidențiați în istoria fiscală ca persoană fizică sau juridică.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, au fost respinse apelurile declarate, deoarece s-au depus peste termen, cu menținerea sentinței fără modificări.

4.1. Audiind opiniile participanților la proces, conducându-se de prevederile art. 321 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de apel a dispus examinarea cauzei în absența inculpatului, în privința căruia sunt suficiente date că, se eschivează de la prezentarea în instanță, fiind pornit dosar de căutare nr. 2017480042 (f.d.27, vol. 5).

Colegiul penal audiind participanții la proces, examinând materialele cauzei, în raport cu motivele și temeiurile prezentate și prin prisma normelor de procedură, a considerat apelurile avocatului Andrei Găulică și a inculpatului, depuse peste termen, deoarece, din conținutul materialelor cauzei rezultă că, inculpatul în ședințele instanței de fond nu a fost prezent fiind anunțat în căutare, iar interesele acestuia au fost reprezentate de avocatul prin contract Raisa Meșteșug, care a fost prezentă la examinarea cauzei respective.

Potrivit procesului verbal al ședinței de judecată din 01 martie 2017, avocatul Raisa Meșteșug a fost prezentă în ședință, fiind amânată deliberarea și pronunțarea sentinței în prezența acesteia, prin urmare, avocatul Raisa Meșteșug a

cunoscut despre data, locul și ora pronunțării sentinței.

Actele cauzei de asemenea indică că, inculpatul a recepționat copia sentinței la 14 martie 2017, fapt confirmat prin avizul de recepție a corespondenței anexat la f.d. 53, vol. 5 și a depus apel împotriva sentinței la 23 iunie 2017, peste 3 luni jumătate, iar avocatul Găulică Andrei a depus apelul în ședința instanței de apel din 10 octombrie 2017.

La depunerea cererilor de apel, apelanții nu au indicat motivele omiterii termenului de atac a sentinței și nu au solicitat repunerea în termen, de aceea, Colegiul a conchis că, cererile de apel declarate nu se încadrează în termenul legal, fiind depuse tardiv.

5. Avocatul Ion Matusenco a depus recurs ordinar în numele inculpatului, solicitând casarea hotărârilor emise în privința lui Șoilița Grigore și pronunțarea unei noi hotărâri prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza ar. 196 alin. (4) Cod penal.

5.1. Pe marginea recursului declarat procurorul a depus referință expunându-se asupra inadmisibilității acestuia, ca fiind vădit neîntemeiat, deoarece lipsesc careva temeiuri care ar duce la casarea hotărârilor.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar în baza materialelor din dosar, Colegiul penal în unanimitate decide inadmisibilitatea acestuia, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut, din următoarele considerente.

Conform art. 429 alin. (1) Cod de procedură penală, *recursul se depune de persoanele menționate în art. 421 Cod de procedură penală.*

Colegiul menționează că potrivit art. 401 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 421 Cod de procedură penală, recurs ordinar poate declara și apărătorul, în numele inculpatului.

Apărătorul, este persoana care, pe parcursul procesului penal, reprezintă interesele bănuیتului, învinuitului, inculpatului, îi acordă asistență juridică prin toate mijloacele neinterzise de lege.

Raportând prevederile legale menționate supra la speța dată, instanța de recurs reiterează că avocatul Ion Matusenco nu are calitatea de subiect procesual în cauza dată și nu este în drept să conteste în numele inculpatului, hotărârile adoptate în privința acestuia, iar în vederea acestei statuări se rețin următoarele circumstanțe.

Potrivit materialelor dosarului, împotriva deciziei instanței de apel a declarat recurs ordinar avocatul Ion Matusenco în numele inculpatului Grigore Șoilița, care a anexat mandatul din 04.12.2017, fără a fi semnat de către client, adică de inculpatul Șoilița Grigore (f.d. 134, vol. 5).

De asemenea, din materialele cauzei penale se atestă că avocatul Ion Matusenco nu a participat anterior în calitate de apărător al inculpatului în cadrul urmăririi penale, la examinarea cauzei în prima instanță și în instanța de apel.

În atare împrejurări, instanța de recurs consideră necesar de a statua că în condițiile în care, avocatul care apără interesele inculpatului sau condamnatului a participat la examinarea cauzei în prima instanță sau în instanța de apel, și a fost admis de către instanță în această calitate, primind acordul inculpatului în cadrul ședinței de judecată, este în drept, în interesele inculpatului să atace sentința sau orice altă hotărâre finală adoptată în cauza respectivă, drept prevăzut la art. 68 alin. (1) pct. 14) Cod de procedură penală.

Pe când, în situația când avocatul nu a participat anterior la examinarea cauzei penale în instanțele inferioare, instanța de recurs se află în imposibilitate de a constata, dacă inculpatul acceptă ca acesta să fie reprezentat de către avocatul care a declarat recurs ordinar în numele inculpatului, deoarece potrivit prevederilor art. 432 alin. (1) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează admisibilitatea în principiu a recursului declarat *fără citarea părților*.

În contextul dat, instanța de recurs remarcă că în speța supusă judecării avocatul recurent nu a participat la examinarea cauzei nici în prima instanță și nici în instanța de apel, dar contestă hotărârea finală în numele inculpatului, astfel pe lângă anexarea la cererea de recurs a mandatului, acesta urma să confirme împuternicirile oferite de către inculpat.

Analizând mandatul avocatului anexat la recursul ordinar declarat, Colegiul constată că acesta nu este completat în conformitate cu legislația în vigoare, lipsind și semnătura clientului. Potrivit Hotărârii Guvernului nr. 158 din 28.02.2013 cu privire la aprobarea formularului și modului de utilizare a mandatului avocatului și al avocatului stagiar, avocatul care declară recurs împotriva deciziei instanței de apel anexează mandatul în care se va indica că este împuternicit pe cauza penală concretă să declare în numele inculpatului recurs ordinar la Curtea Supremă de Justiție, iar pe verso se va indica numele, prenumele și semnătura inculpatului.

În aceeași ordine de idei se reține că, art. 70 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, care stipulează expres că, avocatul poate participa la procesul penal în calitatea de apărător la invitația bănuitului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane, cu consimțământul persoanelor intereselor cărora urmează să le apere.

Așadar, se accentuează că la alegerea unui nou avocat, care nu a participat anterior la examinarea cauzei, în cazul dat a avocatului Ion Matusenco, trebuie să fie respectată și o condiție obligatorie - să fie exprimat consimțământul inculpatului, în cazul dat a inculpatului Șoilița Grigore, în legătură cu avocatul nou ales.

Astfel, la cererea de recurs ordinar declarată, este necesar ca avocatul recurent să anexeze o cerere în formă scrisă, în care inculpatul își exprimă consimțământul și solicită admiterea noului apărător ales de către alte persoane.

Semnătura inculpatului, în cererea nominalizată, urmează să fie autentificată conform legislației în vigoare.

În speță, avocatul recurent la cererea de recurs ordinar declarată nu a anexat un careva act ce ar confirma consimțământul inculpatului de a contesta hotărârea finală adoptată în privința acestuia.

Potrivit prevederile art. 401 Cod de procedură penală în coroborare cu art. 421 Cod de procedură penală, recurs ordinar poate declara și avocatul, în numele inculpatului, însă numai atunci când sunt întrunite condițiile stipulate expres în dispoziția art. 70 alin. (1) Cod de procedură penală.

Astfel, ținând cont de prevederile consemnate mai sus, instanța de recurs concluzionează că avocatul Ion Matusenco nu poate fi recunoscut ca titular al dreptului de a contesta cu recurs ordinar, din care motiv instanța de recurs decide de a declara prezentul recurs ca fiind inadmisibil, deoarece nu corespunde cerințelor de conținut prevăzute la art. 429 Cod de procedură penală, fiind depus de către o persoană neîmputernicită legal.

7. În conformitate cu prevederile art. 432 alin. (2) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de avocatul Ion Matusenco în numele inculpatului, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 octombrie 2017, în cauza penală în privința lui Șoilița Leonid, pe motiv că recursul nu îndeplinește cerințele de conținut.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată publicată la 06 februarie 2018.

Președinte

Elena Covalenco

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun